

Teaching Guide

Teaching Guide				
Identifying Data				2020/21
Subject (*)	Facilities II		Code	670G01024
Study programme	Grao en Arquitectura Técnica			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	1st four-month period	Third	Obligatory	6
Language	SpanishGalician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Enxeñaría Civil			
Coordinador	Garcia Vidaurrazaga, Maria Dolores	E-mail	d.garciav@udc.es	
Lecturers	Garcia Vidaurrazaga, Maria Dolores Pérez Ordóñez, Juan Luis Rodríguez Álvaro, Roberto Seara Paz, Gumersinda	E-mail	d.garciav@udc.es juan.luis.perez@udc.es roberto.rodriguez1@udc.es gumersinda.spaz@udc.es	
Web				
General description				
Contingency plan	1. Modifications to the contents 2. Methodologies *Teaching methodologies that are maintained *Teaching methodologies that are modified 3. Mechanisms for personalized attention to students 4. Modifications in the evaluation *Evaluation observations: 5. Modifications to the bibliography or webgraphy			

Study programme competences

Code	Study programme competences
A3	Coñecer os materiais, tecnoloxías, equipos, sistemas e procesos construtivos propios da edificación en xeral e en particular aqueles específicos de Galicia.
A9	Deseñar, calcular e executar instalacións de edificación.
A18	Dirixir e xestionar o proceso de execución da obra.
A19	Aplicar as técnicas, interpretar resultados e tomar decisións para o control da calidade da obra.
A20	Aplicar as técnicas de xestión da calidade, xestión medioambiental e construción sustentable.
A24	Planificar e xestionar a conservación, mantemento, explotación e uso do edificio así como a inspección técnica do mesmo.
A26	Deseñar e redactar estudos de ciclo de vida útil, avaliación de eficiencia enerxética e sustentabilidade dos edificios.
B2	Capacidade de organización e planificación.
B5	Capacidade para a resolución de problemas.
B13	Compromiso ético.
B16	Capacidade de aplicar os coñecementos na práctica.
B21	Motivación pola calidade.
B22	Sensibilidade cara a temas de seguridade laboral, accesibilidade, sustentabilidade e medioambiente.

B23	Orientación a resultados.
B29	Actitude vital positiva fronte ás innovacións sociais e tecnolóxicas.
C1	Adequate oral and written expression in the official languages.
C3	Using ICT in working contexts and lifelong learning.
C4	Acting as a respectful citizen according to democratic cultures and human rights and with a gender perspective.
C5	Understanding the importance of entrepreneurial culture and the useful means for enterprising people.
C6	Acquiring skills for healthy lifestyles, and healthy habits and routines.
C7	Developing the ability to work in interdisciplinary or transdisciplinary teams in order to offer proposals that can contribute to a sustainable environmental, economic, political and social development.
C8	Valuing the importance of research, innovation and technological development for the socioeconomic and cultural progress of society.

Learning outcomes			
Learning outcomes	Study programme competences		
Saber os requisitos técnicos normativos das instalacións	A3		C7 C8
Dimensionar instalacións	A9 A26	B13 B21 B22 B23 B29	C3 C4 C5 C6
Comprensión dos criterios constructivos das instalacións e os criterios de aceptación ou rexeitamento establecidos polos regulamentos e normas técnicas de referencia.	A18 A19 A20 A24	B2 B5 B16 B21	C4 C6
Comprender os requisitos necesarios para legalizar as instalacións e do proceso administrativo para cada caso.	A9 A18 A20 A24 A26	B2 B21 B22	C1 C6
Comprobar o proceso de montaxe e verificar si se satisfán os criterios para a súa aceptación ou rexeitamento establecidos pola normativa técnica aplicable.	A18	B5 B21 B22	

Contents	
Topic	Sub-topic
Bloque 1.- Accesibilidade	Conceptos xerais Reserva de prazas en aparcadoiros Accesos ao interior do edificio Comunicación horizontal Mobilidade vertical Aseos, servizos e instalacións Reserva de espazos
Bloque 2.- Xestión e evacuación de residuos	Principios básicos sobre a xestión de residuos Normativa técnica aplicable Partes constituíntes Dimensionado

Bloque 3.- Instalacións de suministro interior de auga en edificios	Características de auga potable Compoñentes da instalación Control da calidade en materiais Dimensionado Control de execución Probas de servizo Mantemento e conservación Criterios para a legalización das instalacións de suministro de auga Instalacións solares térmicas para o suministro de "ACS"
Bloque 4.- Instalacións de evacuación de auga en edificios	Conceptos xerais Compoñentes da rede interior de evacuación Criterios de deseño e dimensionado Control da calidade en materiais Control de execución Probas de servizo Mantemento e conservación
Bloque 5. - Control de execución en obra	Inspección das instalacións durante a execución en obra Probas parciais Probas finais Recepción Visita a obra, dependendo da dispoñibilidade de obras co profesor que imparte a materia
Bloque 6.- Instalacións de gas en edificios	O gas como fonte de enerxía Tipoloxía de combustibles Normativa técnica Compoñentes da instalación Control de recepción e calidade Control de execución Probas de servizo Criterios para a legalización de instalacións de gas

Planning				
Methodologies / tests	Competencies	Ordinary class hours	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A3 A18 A19 A24 C5 C6	26	26	52
Problem solving	A9 A19 A20 A26 B2 B5 B16 B22 B29 C1 C3 C7	24	42	66
Field trip	A18 A19 A20 A24 B2 B16 B21	2	2	4
ICT practicals	A9 A19 B2 B5 B16 C3 C1	4	8	12
Objective test	A3 A9 A18 A19 A20 A24 A26 B13 B21 B22 B23 B29 C8 C4	3	12	15
Personalized attention		1	0	1

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies

Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Cada bloque leva asociada unha ou varias sesións na que o docente, impartirá os obxectivos e as directrices do traballo a desenvolver, así como a exposición de coñecementos específicos e metodoloxías de traballo asociadas ao dito bloque.
Problem solving	Aplicación de metodoloxía para o cálculo e dimensionamento da instalación, tendo en conta os parámetros normativos e regulamentarios.
Field trip	Visita a unha obra en execución.
ICT practicals	Emprego das TIC aplicadas ao cálculo e deseño das instalacións na edificación.
Objective test	Exame práctico e teórico para resolver problemas similares aos resoltos na clase dar resposta a cuestións impartidas nas sesións maxistrais.

Personalized attention	
Methodologies	Description
Problem solving Guest lecture / keynote speech	O alumno dispoñerá dun horario de titorías, para realizar as consultas pertinentes e resolver as dúbidas que lle xurdan durante o desenvolvemento do curso académico. Nas devanditas titorías o profesor poderá propoñer traballos complementarios e específicos ao alumno, co obxecto de reforzar o seu coñecemento sobre a materia. O alumno poderá recurrir tamén as plataformas oficiais da UDC aplicadas na modalidade non presencial.

Assessment			
Methodologies	Competencies	Description	Qualification
Problem solving	A9 A19 A20 A26 B2 B5 B16 B22 B29 C1 C3 C7	It is necessary to provide the work on time.	25
Objective test	A3 A9 A18 A19 A20 A24 A26 B13 B21 B22 B23 B29 C8 C4	Exercise test.	75

Assessment comments
Note: 75% of the marks obtained by the objective test (exercise test) and multiple choice test (theoretical content). 25% of the grade is obtained from the evaluation of work (individual and group)   International Semester: For those students belonging to the group of International Semester the practices percentage is as follows: 20% of grade: Work Workshop (In the studio work at least 5 out of 10 required to pass the course) 5% note: individual jobs.

Sources of information	
Basic	Ministerio de Fomento (2010). Código técnico de la Edificación (CTE). Normativa técnica oficial VAZQUEZ MORENO, JAVIER y HERRANZ AGUILAR, JUAN CARLOS (2008). MANUAL PRACTICO DE INSTALACIONES EN EDIFICACION (II): INSTALACIONES ENERGETICAS: CALEFACCION, CLIMATIZACION, GAS (2ª ED.). LITEAM Ministerio de industria (2007). RITE (Reglamento de instalaciones térmicas en los edificios). RD 1027/2007 Ministerio de Industria (1985). Reglamento de aparatos de elevación. REAL DECRETO 2291/1985, de 8 de noviembre Ministerio de Industria (1988). Reglamento de Aparatos que utilizan Gas como Combustible. R.D. 494/1988 Luis Jesús Arizmendi Barnes (2005). Cálculo y Normativa básica de las Instalaciones en los edificios - Tomo I. Ediciones Universidad de Navarra, S.A. (EUNSA) Franco Martín Sánchez (2008). Nuevo Manual de Instalaciones de Fontanería y Saneamiento. A. Madrid Vicente, Ediciones
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before
Applied Physics I [In extinction]/670G01002 Applied Physics II [In extinction]/670G01007 Construction I [In extinction]/670G01009 Facilities I/670G01014
Subjects that are recommended to be taken simultaneously
Construction II/670G01011
Subjects that continue the syllabus
Facilities III/670G01035 Acoustic Measurements in Construction/670G01040
Other comments
Este curso está claramente orientado ao coñecemento das instalacións mecánicas do edificio, é dicir, o coñecemento previo de conceptos de mecánica de fluídos e hidráulica son fundamentais para entender os conceptos e aplicar as metodoloxías de cálculo e dimensionamento a casos prácticos. O cal faculta ao alumno para realizar comprobacións e verificacións nos procesos de contratación, control de montaxe, posta en servizo e legalización das devanditas instalacións.

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.